

■ **Une voix.** - Très bien!

■ **Mme Paulette Lenert, Ministre de la Santé.** - D'Testmaterial vun den negativen Analyse gött ëmmer bannent enger Woch zerstiéiert, dat ass esou virgesinn. Mir hu jo och ganz vill an animéiert doriwwer debattéiert gehat, wéi wichteg den Datenschutz ass. Dat ass eppes, wat d'Regierung sécherlech respektéiert. Mir hunn e ganz strenge Kader am Dateschutz hei an der Europäescher Unioun, an dee respektéiere mer och hei zu Lëtzebuerg. Dofir hu mer jo och vill Diskussiounen: Wat дәerf ee maache mat Informatiounen a wat net?

D'Testmaterial vun de positiven Analysen, dat kann eventuell méi laang opbewaart ginn - дәst allerdings erēm eng Kéier an de Limitte vun deem legale Kader, dee mer hei vun der Legislativ gesat kritt hunn -, fir a bestëmmte Fäll Resultater iwwerpräiwen ze kënnen. D'Material kann net fir eng Finalitéit benotzt ginn, déi net vum Gesetz erlaabt wier.

All Lëtzebuerger Laboratoire, dee Covid-19-PCR-Tester mécht, huet, esou wéi et vun der Weltgesundheitsbehörde virgesinn ass, un enger externer Qualitéitskontroll deelgeholl an huet déi éischt Tester, déi gemaach goufen, vun engem externer Laboratoire entweder an Däitschland oder an Holland iwwerpräiwe gelooss.

Ech erënnere mech an Dir bestëmmt och, dass mer doriwwer diskutéiert hunn an der Chamberskommissioun. Et ass am Ufank net richtig verstane ginn, firwat dat nach eng Kéier misst an Holland gemaach ginn. Eh ben, dat ass justement an deem Kader, deem Der uschwätzt. Dat ass Standard, fir esou eppes an enger éischter Phas ze maachen.

Souwuel déi privat wéi och déi öffentlech Laboratoire wäerten och an Zukunft un externe Qualitéitskontrollen deelhuele, esou wéi se dat iwwregens fir all hir Analyse maachen. Dat ass also net Covid-spezifesch, mee Standard hei am Land.

An domadder mengen ech, dass déi 14 Froe beäntwert sinn. Wéi gesot, mir wäerten et nach eng Kéier zesumme compiléieren, iwwerschaffen an da kritt Der dat selbstverständlech och nach schrëftlech matgedeelt.

Ech soen lech Merci.

■ **M. Fernand Etgen, Président.** - Merci villmools der Madamm Gesondheitsministesche.

7. Question élargie n° 58 de Mme Chantal Gary relative à l'élevage d'animaux de fourrure

Mir kéimen dann elo zur erweiderter Fro Nummer 58 vun der Madamm Chantal Gary un den Här Landwirtschaftsminister iwwert d'Pelzzuucht. Den Auteur vun der Fro huet fënnef Minutten, fir seng Haaptfro an eventuell no der Äntwert vum Minister eng Zousazfro ze stellen, an der Regierung stinn zéng Minutten zou. Madamm Gary, Dir hutt d'Wuert.

■ **Mme Chantal Gary (déi gréng).** - Här President, Här Minister, léif Kolleeginnen a Kolleegen, viru genau engem Joer hate mer hei an der Chamber en Debat iwwert den Zuuchtpelz an an deem Kontext hu mer och eng Motioun ugehall.

Mir hunn d'Regierung opgefuerdert, sech derfir anzesetzen, dass d'Züchte vun Déiere just fir hire Pelz europawäit verbuede soll ginn. D'Ufuerderung war et, eng Allianz mat Memberstaaten anzegoen, fir zesummen d'Zuuchtpelzindustrie an de jeeweileg Länner ze verbidden, an doriwwer eraus, dass effektiv op europäeschem Niveau de Pelzverkauf respektiv den Import vu Pelzproduiten net méi méiglech dierft sinn.

Mir zu Lëtzebuerg si mat eisem Gesetz vun 2018 Virreider, wat den Déiereschutz ugeet, an heidrëner fällt ganz kloer, dass et zu Lëtzebuerg verbuede ass, Déieren ausschliisslech fir hire Pelz ze züchten. An eise Landwirtschaftsminister setzt sech och ëmmer nees fir den Déiereschutz an d'Wäertschätzung vun eisen Déieren an.

Eist Gesetz huet als kloert Zil, ech zitëieren: « d'assurer la dignité, la protection de la vie, la sécurité et le bien-être des animaux. [...] Il est interdit d'élever un animal en vue de l'utilisation principale de la peau, de la fourrure, des plumes ou de la laine. [...] Il est interdit à quiconque sans nécessité de tuer ou de faire tuer un animal. »

An hei wiere mer dann och scho beim Stéchuert vun der Necessitéit. Esou kal ass et an eise Géigenden nämlech net, dass d'Necessitéit bestoe géing, dass mer op e Pelzmantel oder op e Schal aus Fussespelz ugewise wieren. Hei schwätze mer nämlech vu rengem Luxus. An och mat deem Term ginn ech mech an dësem Kontext net zefridden. Well ech gesinn hei absolutt kee Luxus, ech géing et éischter als ignorant an egoistesche beschreiwen. Ech weess nämlech net, mat wéi enger Argumentatioun een esou eng Dekadenz a Perversitéit un Déierequalerei rechtfertegen oder ënnerstëtze kéint: Näerzen, Kanéngercher, Wäschbieren, déi op engstem Raum, ouni Sonneliicht an ouni adequat medezinnesch Versuergung erugeziicht ginn, fir da

vergaast ze ginn an dann de Pelz iwwert d'Ouere gezunn ze kréien.

Nach méi dramatesch gött et dann, wann d'Situatioun op eemol onerwaart eskaléiert, wéi zum Beispill bei enger Pandemie, ganz aktuell déi vum Covid-19. Komme mer also nach eng Kéier zrëck bei d'Näerzen. An Holland, a Spuenien a ganz rezent an Dänemark gouf eng Mutatioun vum Coronavirus op Näerzfarmen nogewisen a Mënschen hu sech mat där infizéiert. Duerch d'Mutatioun vum Coronavirus bei den Näerze sinn a wäerten nach iwwer 15 Milliounen Näerze vergaast ginn, well de Risk vun der Ustiechung vum Mënsch ze grouss ass; e Grond méi, fir nach méi aktiv ze ginn, fir sech haart an däitlech fir de Verbuet vun der Pelzzuucht-industrie, mee och fir de Verbuet vum Verkauf vu Pelz op europäeschem Niveau auszeschwätzen a staarkzemaachen.

De Verbuet vu Produiten aus Robbepelz huet zum Beispill gewisen, dass mer op EU-Niveau wuel handele kënnen, wann et ëm d'Déierewuel geet. Dat nämmecht weist d'Biergerinitiativ „End the Cage Age“, also „Schluss mat der Käfighaltung“. 1,5 Milliounen Bierger hunn dës Petitioun ënnerschrifwen a fuerdere méi e staarkt europäescht Déiereschutzgesetz.

An da wëll ech nach eemol vum Moment profitéieren, fir nach eng Kéier un all Konsument ze appelléieren: Stellt lech d'Fro, wou, vu wéi an aus wéi engem Material Äert Gezei produzéiert gouf. Gitt lech dem Opwand bewosst, deen hannert der Produktioun vun engem Kleedungsstéck stécht. Dee soll nämlech am Respekt an an der Responsabilitéit dem Mënsch, dem Déier an och der Ëmwelt géigeniwwer sinn. D'europäesch Textilbranche - an, dat wier wëschenswäert, och déi weltwäit - sollt op sozialen, ekologeschen, eetheschen an natierlech och op ekonomesche Krittären opgebaut sinn, an dat iwwert déi ganz Produktiounsketten.

Nieft Lëtzebuerg ginn et schonn eng Rei aner Länner, déi sech och fir de Verbuet vun Zuuchtpelzfarmen am eegene Land ausgeschwat hunn: Éisträich, d'Belsch, Kroatien, Slowenien, Mazedonien, respektiv grad am Ausstig sinn, esou wéi Holland, Serbien, Tschechien, d'Slowakei.

Elo göllt et, och déi aner mat an d'Boot ze huelen, soudass d'Zuuchtpelzindustrie wéi och de Verkauf vum Zuuchtpelz definitiv der Vergaangenheet ugehéieren a mer eist Konsumverhalten zäitgeméis adaptéieren. Et geet nämlech net duer, just keng Produktioun ze hunn, mee et muss een och dann e Schratt weidergoen an och keng Consummatioun vun esou Produiten hunn.

Här Minister, folgend Froen hätt ech un lech:

Esou wéi Der d'lescht Joer beim Debat ugekënnegt hutt, gouf bei lech am Ministère en Déiereschutz-beoptraagten agestellt. Wéi genee gesäit deem seng Aarbecht a puncto Sensibilisatioun vum Consummateur aus? Gött et e Konzept, dat de Sujet vum Zuuchtpelz thematiséiert?

Wéi huet d'Regierung sech bis elo fir de generelle Verbuet vun Zuuchtpelzfarmen op europäeschem Niveau agesat? Wat ass en vue? Wéi eng Schrëtt si geplangt an a wéi enger Zäitfënster?

Si scho Partnerlänner alliéiert an identifiziéiert gi respektiv ass schonn eng Analys gemaach ginn, mat wéi enge Länner een eng Kooperatioun agoe kéint, fir sech zesummen op europäeschem Niveau géint d'Zucht an de Verkauf vun Zuuchtpelz staark ze maachen?

Gouf et op EU-Niveau en Debat am Conseil tëscht den zoustännegen Ministeren iwwert dës Sujet? Wat fir eng Positioun huet Lëtzebuerg bis elo am Conseil vertrueden?

A gött déi aktuell Situatioun vun den Näerzen an Holland, Spuenien an an Dänemark der Diskussioun en neien Opwand, fir endlech an Europa an deem Dossier virunzecommen?

Här Minister, lech schonn emol e grouss Merci am Virus fir Är Äntwerten an ech soen lech villmools Merci fir d'Nolauschteren.

Merci.

■ **Une voix.** - Très bien!

■ **M. Fernand Etgen, Président.** - Merci villmools, Madamm Gary. D'Regierung huet d'Wuert: den Här Landwirtschaftsminister Romain Schneider.

■ **M. Romain Schneider, Ministre de l'Agriculture, de la Viticulture et du Développement rural.** - Merci, Här President. Merci och, Madamm Gary, fir dës Froe respektiv och, dass Dir nach eng Kéier op de Sujet hiweist, dee mer effektiv, a si huet et scho gesot, virun engem Joer eng Kéier hei diskutéiert hatten - deemools de Lex Delles an ech zesummen, well mer deemools och den Handel mat ugeschwat hunn. Dës Kéier, mengen ech, geet et ëm den Elevage; den Elevage, fir dee selbstverständlech de Landwirtschaftsminister zoustänneg ass.

Bon, an elo direkt wëll ech awer nach eng Kéier widderhuelen, wat och hei scho gesot gouf: Lëtzebuerg ass do eigentlech Virreider, well zënter dem

27. Juni 2018, zënter dem Gesetz iwwert d'Protection animale also, ass bei eis den Elevage vu Pelz-deiere verbueden, ganz einfach, an hei gouf och genau den Artikel aus dem Gesetz zitéiert.

An ech mengen, dat ass wichteg an dat ass och richtig esou, an et ass zu Recht op déi Motioun higewise ginn, déi hei gestëmmt gouf, fir och ze kucken, aner Länner mat an d'Boot ze kréien, fir sech effektiv anzesetzen, fir dat och op EU-Niveau ze kucken. Well ech mengen, dat wier eng Linn, déi een da kéint fueren, grad während der sougenannter Pandemie 2, nennen ech et emol, während dem Entdecke vun enger neier Souche vum Sars-CoV-2, déi eeben an Näerzfarme festgestallt gouf - an Dänemark, hu mer gesinn -, an ech kommen herno drop zrëck.

Dir hutt gefrot: Waren Debatten am Europäesche Conseil? Jo, déi waren, déi sinn de 16. November gewiescht, wéi déi dänesch Delegatioun, mengen ech, mat ganz grousser Transparenz gewisen huet, wéi si hei direkt impaktéiert wier mat dem Ausbriechen eebe vum Sars-CoV-2 an den Näerzfarmen, vun deem, mengen ech, iwwer 200 Mënschen direkt betraff waren, déi am direkte Kontakt mat den Déieren an den Züchtereie stoungen. Do ass effektiv eng gewësse Gefor do, fir sech unzestiechen. Wat doriwwer erausgeet, ass d'Gefor manner grouss, well effektiv de Sars-CoV-2 manner geféierlech ass, fir sech och unzestiechen, respektiv och d'Konsequenzen dovunner e manner grouss Risiko duerstellen.

Mee bei deem Debat, dee, wéi gesot, vun den dänesche Kolleegen selwer ugereegt gouf, hu mer virun allem gesinn, datt et eigentlech ganz vill Länner ginn, déi esou Näerzfarmen hunn. An ech mengen, d'Madamm Gary huet eng Rei Länner zitéiert, ech ginn awer nach e bësse méi wäit, well et sinn der nach vill méi. A wéi mer wollte probéieren, Länner an d'Boot ze kréien, esou war dat net evident, well et sinn der nämlech ganz vill, déi eng Produktioun hunn. A grad dann, wann ee kuckt an engem Aspekt, wou et ëm d'Santé publique geet - hei geet et jo ëm d'Santé publique, hei geet et jo elo emol nach net ëm dat, wat mer och wëllen, datt och de Bien-être animal ee Volet ass, dee mer wëllen an de Virdergrond stellen -, dann huet ee gesinn, wéi effektiv eenzel Länner sech hu misse bekennen.

Och a Polen, an Holland, an der Belsch, a Lettland, a Finnland, a Schweden, a Spuenien, a Frankräich a souguer a Griecheland ginn et esou Farmen, wat d'Ministere selwer do zitéiert hunn. Dir gesitt also: Et ass e grouss Gruppement vu Länner, déi effektiv Näerzer geziicht hunn, fir dann de Pelzhandel hannendrun ze bedriewen.

Mir hu sécher intervenéiert an hunn och gesot an eisen Interventiounen, datt et gutt wier, eng europäesch Léisung ze fannen, fir dësen Elevage ze verbidden. Mir hunn och Kontakt opgehall mat eise gängege Kontaktlänner, dee mer ëmmer erēm op huelen, wa mer probéieren, do, wou Oppenheet ass, doniewent Positiounen ze fannen. An Dir hutt eng Rei vun dëse Länner zitéiert, an deenen effektiv och eng Oppenheet ass, op dës Wee ze goen, mee d'Äntwert vun der Kommissioun - an och vun där neier Kommissioun - war awer relativ kloer, datt och si net drun denken, an der Zukunft hei europäesch ze reglementéieren, mee datt d'Länner eenzel, selwer sollen hir Responsabilitéiten huelen. Ben, ech muss soen: Lëtzebuerg huet déi geholl, an et ass gutt, datt d'Parlament déi 2018 iwwregens esou unanime geholl huet. Do si mer genau op deem richtige Wee.

Also, wéi gesot, Dir hutt gefrot, engersäits: Ass d'Motioun suivéiert ginn? Jo, si ass suivéiert ginn, mir hunn dat op den Agrarconseillen effektiv kloer gesot. Mir hunn och probéiert, Initiativen ze huelen - zesummen a bilaterale an och méi grouss Reunione mat eenzelne Länner, déi op dem Wee sinn -, mee d'Decisioun respektiv d'Meenung vun der Kommissioun ass hei relativ kloer.

Mir sollten domat awer net ophalen! An dofir ass och grad dat hei de Mëtteg eng nei Ureegung fir virunzufueren, mengen ech, ze kucken, och hei e gewëssenen Drock auszeüben, fir virun op dee Wee ze goen. Well ech mengen, hei si mer eis allegueren eens, datt dat doten net kann de Wee sinn, wat virun allem och an der Landwirtschaft ee vun eise Punkten ass, an dofir hu mer d'Pelzucht grad an eiser Landwirtschaft och verbueden.

En anere Punkt, deen Der ugeschwat hutt: Effektiv, am Regierungsprogramm steet, dass mer en Déiereschutzbeoptraagten an der Veterinärsinspektioun géingen astellen. Dat hu mer gemaach. Mir hunn eng Damm, déi zënter enger Rei Méint do aktiv ass, mengen ech, déi och ganz aktiv eng Roll spillt, virun allem och e Rôle de conseil, eng Zort Ombudsfra fir d'Déieren ass, déi also zu all Moment ka kontaktéiert ginn.

Et ass eng Damm vum Terrain, déi sech, mengen ech, elo schonn exzellent ageschafft huet. An ech hunn och mat hir ausgemaach, wa se e bësse geschafft huet, fir konkret ze weisen, op wat fir Problemer datt se gestouss ass, wat hire Feedback war bei de Bierger, datt se dann eng Kéier an déi zoustänneg Chamberskommissioun kënn, fir och

do eng Kéier Ried an Äntwert ze stoen a virun allem och eis a mir Suggestiounen ze maachen, fir virun ze kommen. Ech mengen, et ass eng gutt, et ass eng richtig Saach esou.

Dofir merci fir dës Fro de Mëtteg. Ech mengen, mir müssen allegueren dobäibleiwen. Ech kann nëmme soen: Merci och der Chamber, dass mer deemools unanime дәst Gesetz gestëmmt hunn, dat och esou applizéiert gött.

Merci.

■ **Plusieurs voix.** - Très bien!

■ **M. Fernand Etgen, Président.** - Merci villmools dem Här Landwirtschaftsminister Romain Schneider.

8. 7678 - Projet de loi autorisant la participation de l'État au financement des mesures prises en charge par l'assurance maladie-maternité dans le cadre de la crise sanitaire due à la pandémie Covid-19 et modifiant la loi modifiée du 20 décembre 2019 concernant le budget des recettes et des dépenses de l'État pour l'exercice 2020

Den nächste Punkt vum Ordre du jour ass de Projet de loi 7678 iwwert d'Finanzéierung vun de Mesuren, déi d'Assurance maladie-maternité am Kader vun der Covid-19-Pandemie iwwerhëlt. An ech ginn direkt dem Rapporteur d'Wuert, dem honorabelen Här Mars Di Bartolomeo. Här Di Bartolomeo, Dir hutt d'Wuert.

Rapport de la Commission du Travail, de l'Emploi et de la Sécurité sociale

■ **M. Mars Di Bartolomeo (LSAP), rapporteur.** - Merci, Här President. Dir Dammen, Dir Hären, léif Kolleeginnen a Kolleegen, de Projet de loi 7678 gesäit eng Dotatioun vum Staat un d'Gesondheitskeess CNS vir, fir d'Käschte vu verschiddene Moosnamen, déi am Kader vun der Gestiou vun der Kris geholl gi sinn, ze iwwerhuelen.

Déi Moosssname konnte schnell realiséiert ginn, well d'CNS d'Virfinanzéierung an déi praktesch Ofwécklung dovun iwwerholl huet. Dat konnt se, well d'Gesondheitskeess am Moment gesond ass, an dat, mengen ech, ass e ganz groussen Atout an dëser Situatioun gewiescht.

Et ass also de Projet de loi, dee „Kassesturz“ genannt gött. Dat heescht, dass de Staat d'Käschte fir déi extra Mesuren iwwerhëlt, déi am Kader vun der Coronakris, deels während dem Lockdown, deels awer och duerno, geholl goufen. Vun hirem Objet hier an do duerch, dass si vill an Usproch geholl goufen an deemdo grouss Depensë mat sech bruecht hunn an nach bréngen, ginn dës Moosssnamen iwwert den Objet vun der Gesondheitskeess eraus.

Déi Mesurë sinn de Congé pour raisons familiales élargi, also de Congé aus familiäre Grënn, deen ausgedeeent ginn ass. Deen normale Congé pour raisons familiales, deen op den Artikelen L. 234-50 bis L. 234-55 vum Code du travail baséiert, ass derfir geduecht, dass ee vun den Eltere kann doheem bei sengem Kand bleiwen, wann et krank ass an net an d'Schoul oder an d'Crèche ka goen. D'Elteren hu fir all Kand eng limitéiert Zuel vun Deeg zegutt, déi pro Alterskategorie gestaffelt sinn. Esou wäit zu der normaler Situatioun.

An der Kris a virun allem am Lockdown, wou d'Schoulen, d'Crëchen, d'Maison-relais zou waren, sinn d'Konditiounen fir dee Congé ausgedeeent ginn, mee och scho virun an och nach haut kënnen Eltere vu Kanner, déi weinst enger Quarantän oder engem Isolement müssen doheem bleiwen, deen extrae Congé aus familiäre Grënn huelen. D'Basis derfir ass de Règlement grand-ducal modifié vum 10.05.1999

Dës Deeg ginn net vun der Zuel vun den normale Congédeeg pour raisons familiales ofgezunn. Den Echo vun där Mesure war impressionant: Iwwer 60.000 Famille konnten dovun profitéieren a si huet hinnen d'Liewen an enger schwiereger Zäit erliichtert. Duerfir, mengen ech, war dat hei eng gutt Moosssnam, an nom Motto „wer schnell hilft, hilft doppelt“, mengen ech, war dat an där schwiereger Situatioun just dat Richtegt.

Déi zweet Moosssnam: d'Krankegeld, dat während de Méint Abrëll, Mee a Juni дәst Joer, also während der éischter Well, an aneschteren wéi soss vum éischen Dag u vun der Gesondheitskeess iwwerholl gouf. Effektiv göllt normalerweis zënter der Aféierung vum Eenheitsstatut während deenen éischte 77 Deeg vun der Krankschreiwung vun engem Salarié de Prinzip vun der Lounfortzalung, dat heescht, dass den Employeur d'Pai während där Zäit wederbezilt an dass hien zu 80 % vun der Mutualitéit vun den Employeuren - d'Mutuelle, an déi d'Betriber kotiséieren - rembourséiert gött, 20 % bleiwen also zulaaschte vum Employeur.

Während der éischter Well am Kader vum État de crise gouf dës Reegel ausser Kraaft gesat an d'CNS

huet an der Urgence dës Käschte ganz iwwerholl, fir de Salariéen hir Revenuen ze garantéieren an d'Entreprisen, déi am Lockdown waren, ze entlaaschten, déi Entreprisen, déi also vill manner Émsaz haten a mat ville Krankeschäiner konfrontéiert waren. Vun där extraordinäre Moosssnam hu bal 75.000 Assuréeen an 11.000 Entreprisé profitéiert.

Do gesäit een d'Envergure vun där dote Moosssnam. An hei gëllt erëm eng Kéier dat selwecht wéi vir-drin: Hei gouf schnell gehollef an et gouf dozou bäigedroen, dass déi Kollateralschied vun der Kris hei zu Lëtzebuerg awer an de Limitte bliwwen sinn. Et war also eng ganz gutt Decisioun, déi och konnt geholl ginn, well eeben d'CNS an där Situatioun ass, an där se ass.

Deen neie Congé pour soutien familial, dat ass déi weider Mesure, déi et engem Salarié erlaabt, doheem bei engem erwuessene Familljemember ze bleiwen, dee vun engem Handicap beträff ass oder fleegebedürftig ass an deem net kann normal an enger Struktur betreit ginn. Dësen extraordinäre Congé ass duerch d'Gesetz vum 20. Juni 2020 verlängert ginn.

De Finanzement ass wuel iwwert de Staatsbudget virgesinn, allerdéngs ass et aus praktesche Grënn esou, dass d'CNS sech weider ëm d'Ausbezuung gekëmmert huet. Hei gouf et zwar méi bescheiden, awer déi, déi dovun profitéiert hunn - zirka 50 Beneficiairen -, déi hunn et wierklech gebraucht.

D'Käschte vun dese Mesuren, déi also iwwert den normalen Objet vun der CNS erausginn, goufen Enn Oktober op 386 Milliounen geschätzt. Déi sollen elo zréckfléissen, zum engen duerch Dotatioun iwwer véier Etappen: 200 Milliounen iwwert de Budget 2020 an dann dräi Tranché vun all Kéiers 62 Milliounen Euro an de Joren 2021, 2022 an 2023.

Do derniewent recuperéiert de Staat déi ronn 30 Milliounen Euro, déi d'Mutualitéit vun den Employeuren agespuert huet duerch eng Prise en charge vum Krankegeld vum éischten Dag un, andeems e seng Kontributioun fir déi Mutualitéit iwwert de Staatsbudget erfrosetzt. D'Employeuren, déi jo normalerweis 20 % vum Krankegeld iwwerholl hätten, droen hiren Deel mat duerch eng Erhéijung vun dem Kotisationsstaux un d'Mutalitéit vun 1,85 % op 1,90 % iwwert d'Joren 2021, 2022 an 2023.

D'Gesondheetskeess konnt spontan a séier an effikass an der Urgence asprangen, wat méiglech war duerch déi gutt Situatioun, op déi ech am Ufank higewisen hunn, well se ganz héich finanziell Reserven duerch eng virsichteg Gestéioun vun der Sozialpartner an der CNS iwwert déi lescht Joren hat. An, dat därer een ni vergiessen, duerch deen Drëtter, deen an de Kotisationsunnen iwwert de Staatsbudget bäifléisst.

D'Reserven, déi sinn am Moment op engem Niveau vun enger Milliard, dat heescht, 28 % vun de Joresausgaben am Verglach zu deenen 10 %, déi laut Gesetz missten als Reserv ugeluecht ginn.

An ech wëll nach eng Kéier ervirsträichen, dass d'Sozialpartner an och de Staat hei eng gutt Reaktioun haten, wéi d'CNS an déi positiv Chifferen erakomm ass, dat net direkt iwwer Kotisationsenkungen oder iwwer Verbesserung mat der Strenz verdeelt ze hunn, mee dat zréckgeluecht ze hunn. An dat huet sech an dëser Situatioun enorm bewäert, an et gëtt och nach de Sputt, fir cibléiert Verbesserungen an der CNS duerchzesetzen.

D'CNS huet niewent dësen exceptionelle Moosssnamen, déi iwwer hire legalen Objet erausginn an duerfir och vum Staat iwwerholl ginn, sech op ganz villen Niveauen bedeelegt an dozou bäigedroen, dass déi Kris konnt ofgefiedert ginn: zum Beispill d'Käschte fir de Gel vun de maximalen 78 Woche Krankegeld op 104 Wochen an natierlech déi vill extra Covidleeschungen, zum Beispill Consultatiounen oder och Analysen an esou weider. Dat si Méibelaaschtungen vu 40 % (veuillez lire: vu 40 Milliounen), déi awer op de Kont vun der CNS ginn.

D'finanziell Situatioun vun der CNS, déi bleift och heino gesond, dat ëmsou méi, well jo elo déi Gelder zréckfléissen. Onofhängeg vun der weiderer Entwécklung vun der Pandemie an der sanitärer Situatioun ginn de Moment an och an Zukunft weider extraordinär Depensen iwwert d'CNS iwwerholl, déi deels och iwwer hiren Objet erausginn, zum Beispill de Congé pour raisons familiales bei Quarantän an Isolement. A mir wäerten och an Zukunft nach eng Kéier de Kassesturz 2 mussen maache vun deene Moosssnamen, déi elo weiderlafen. Mee dat ass fir eng nächst Etapp.

Ech hu virdru gesot, dass Sputt bleift, fir déi Verspriechen anzéleisen, déi vun der CNS, vun der Regierung gemaach gi sinn, fir cibléiert Leeschtungsverbesserungen ze maachen, zum Beispill bei de Brëller an endlech a Saache Psychotherapie, bei den Zänn an esou weider, an och dass déi noutwendeg Marge do ass, fir dat ze maachen, wat erwaart gëtt, dat heescht, beim Fleegepersonal déi Verbesserung vun den Aarbechtskonditiounen an aner an Ugrëff ze huelen.

Just nach dräi Wieder iwwert de Cheminement vun dësem Projet. De Projet ass den 12.10.2020 depouéiert gi vum Minister fir Sécurité sociale, dem Romain Schneider. Den 28.10. krute mer den Avis vun der Chambre des Salariés, déi sech freet, ob de Montant duergeet. Mee dat ass an enger zweeter Etapp ze gesinn. Den Avis vun der Chambre de Commerce ass komm a war och positiv. De Conseil d'État hat keng déifgräifend Oppositionen ze formuléieren. Den 19.11. gouf de Projet de loi an der Kommissioun presentéiert an de 26. gouf de Rapport eestëmmeg ugeholl.

An domat soen ech lech Merci, andeem ech lech bieden, fir de Projet, deen der CNS de Remboursement sécher, deen hir zousteet, mat esou vill wéi méiglech Stëmmen ze verofschidden.

Ech soen lech Merci.

■ **Une voix.** - Très bien!

■ **M. Fernand Etgen, Président.** - An ech soen dem Rapporteur, dem honorabelen Här Mars Di Bartolomeo villmools Merci a ginn d'Wuert un den éischten ageschriwwene Riedner, den honorabelen Här Marc Spautz. Här Spautz, Dir hutt d'Wuert.

Discussion générale

■ **M. Marc Spautz (CSV).** - Merci, Här President. Dir Dammen an Dir Hären, fir d'alleréischte vun eiser Säit aus e grouse Merci un de Rapporteur fir säin ausféierleche schrëftlechen a mëndleche Rapport. An och merci fir d'Disponibilitéit bei all deene Froen, déi mer an der Kommissioun un de Minister haten, fir all déi Äntwerten, déi mer op eis Froe kritt hunn.

Ouni déi Prise en charge vun der CNS hätt de Leit net kënnen esou séier gehollef ginn. An ech mengen, dat ass eppes, wat ee primordial muss an d'Fenster stellen, well d'CNS war jo net verflucht, dat do ze maachen, well et gehéiert net zu hire Käraufgaben. Mee et war wichteg an et war gutt esou, dass d'CNS dat gemaach huet.

A wa mer haut en éischte Kassesturz maachen ... Well dat muss een ëmmer erëm ënnersträichen - de Rapporteur hat et och zum Schluss kuerz ugeschnidden -, hei ass en éischte Kassesturz op den 31. Oktober. Elo si mer den 1. Dezember, do ass schonn den November gewiescht. A mir wësse jo haut nach net, wéini mer de Covid lass sinn. An esou laang wäerten hei nach ëmmer Mesure vun der CNS als Hëllef gefrot ginn. Wat och eng gutt Saach ass, ass, dass d'CNS divers Méiglechkeeten huet. Mee et muss een ëmmer drun denken, dass et net mat haut ofgeschloss ass an dass mer domadder net all déi Suen, déi d'CNS fir de Staat virgestreckt huet, erëmginne hunn. Well et ass jo och wichteg, dass mer dat wëssen.

Et ass jo och wichteg: D'CNS fonctionéiert no engem Assuranceprinzip an et ass d'Assurance vun de Kotisationsunnen aus dem Privatektour. Mir wäerten och nächsten Donneschdeg nach eng Kéier an enger anerer Diskussioun op déi selwecht Geschicht zréckkommen, wou hei Kotisationsunnen opgehuewe gi bei de Versécherten, bei de Betriber, an duerno gëtt de Staat nach eng Partie bäi. Mee et ass awer och wichteg, dass een ëmmer erëm drun denkt, dass dat Sue sinn, déi d'Salariat zesummebruecht huet mat de Patronen, an dass et och wichteg ass, dass duerno déi Sue kënnen zréckkommen, fir aner Leeschtungen, déi vun der Krankekeess schëlleg sinn, déi vun der Krankekeess mussen erbruecht ginn, och kënnen ausbezuolen. De Rapporteur huet och dodrop higewisen.

Ech wëll nach eng Kéier soen, dass mer ausser deem, wat ech elo gesot hu vum Montant, deen nach net definitiv ass, well mer jo nach net wëssen, wat nach alles an deem Dëppe bäikomm ass, och mussen kucken, dass mer vläicht Zwëscherapporte maachen. Mir hunn elo haut een op den 31. Oktober gemaach, mee dass mer eis och duerno d'Wuert ginn, och wann net allkéiers direkt muss e Gesetz komme fir ze bezuelen, dass mer och allkéiers Zwëscherapporte maache fir ze kucken, wou mer dru sinn a wat fir eng Bedeitung dat fir d'Krankekeess huet. Net dass een duerno - ech hoffen et zwar net, ech wënschen et och net - op eemol eng Kéier de Fanger an de Mond hält. Mee et ass ëmmer wichteg, dass ee weess, wou mer dru sinn op den 1. Januar, op den 1. Februar, fir allkéiers ze kucken, wou mer dru sinn a wat dat bedeit a wat bis dohinne alles investéiert ginn ass.

Wéi gesot, nach eng Kéier vun eiser Säit mat deene Remarken, déi ech gemaach hunn: Mir sinn averstane mat deem Gesetz, mir ginn deem Gesetz ganz gären d'Zoustëmmung. Mee ech wëll nach eng Kéier soen, dës Prise en charge war noutwendeg, well ouni dës Prise en charge vun der Krankekeess hätten d'Leit an d'Betriber vill méi laang op hir Sue misse waarden.

Villmools merci.

■ **Une voix.** - Très bien!

■ **M. Fernand Etgen, Président.** - Merci villmools, Här Spautz. Nächsten ageschriwwene Riedner ass déi honorabel Madamm Carole Hartmann. Madamm Hartmann, Dir hutt d'Wuert.

■ **Mme Carole Hartmann (DP).** - Merci, Här President. Kolleeginnen a Kollegen, d'Covidpandemie huet Spueren hannerlooss, Spueren, déi net einfach verschwannen, mee eis nach eng Zäit begleede wäerten. D'mental Gesondheet vu ville Leit huet schwéier gelidden, eis Betriber si staark ënner Drock geroden an eist Gesondheetspersonal gouf a gëtt nach ëmmer staark iwwerstrapazéiert.

D'Bevëlkerung ze schützen an eise Gesondheetsystem ze entlaaschten, läit an der Verantwortung vun der Regierung a vun der Chamber. Dës Verantwortung hu mir iwwerholl a mir wäerten och weider déi néideg Decisiounen huelen, och wa se net einfach sinn an och net waren.

D'Betriber zouzemaachen an déi sportlech a kulturell Offeren anzeschränken, sinn Entscheidungen, déi net einfach iwwert de Knéi gebrach goufen, mee si waren néideg, fir méi katastrophal Auswierkungen ze verhënneren.

Als Revers huet de Staat vill finanziell Mëttele bereetgestallt, fir de Leit esou gutt et geet iwwert dës schwéier Zäit ewech ze hëllefen. An dat wäert och weiderhi gemaach ginn. Nieft de finanziellen Aiddé fir d'Betriber an dem Chômage partiel, dee schonn e puermol verlängert gouf, goufen nach weider Mesurë geholl, fir d'Familljen an d'Betriber esou gutt wéi méiglech ze entlaaschten: De Congé pour raisons familiales gouf ugepasst, en neie Congé pour soutien familial agefouert an d'Indemnitéit bei enger Incapacité de travail ausnamsweis vun der Krankekeess an net vun der Mutualité des employeurs iwwerholl.

Genee ëm dës dräi Mesurë geet et an dësem Projet de loi, dee vum Rapporteur a sengem mëndlechen a schrëftleche Rapport ganz gutt duergeluecht ginn ass.

De Congé pour raisons familiales gëtt an der Regel vun der CNS iwwerholl. Well opgrond vum Lockdown vill Elteren hu missen doheem bei hire Kanner bleiwen, ass et zu enger considerabler Hausse vun den Demandé fir dese Congé komm, mat Käschten, déi d'Krankekeess enorm belaauscht hunn. Dowéinst spréngt hei och de Staat an.

Och Strukturen, déi sech ëm eeler oder handicapéiert Persounen këmmen, hu während der éischter Well hir Diere missen zoumaachen. Fir d'Familljemembere vun dese Leit huet d'Familljeministesch de Congé pour soutien familial agefouert, en neien Typ vu Congé, deen och no dëser Kris bäibehale gëtt, wann eng Struktur an Zukunft aus aussergewéinleche Grënn eng Zäit misst zoumaachen. Och dese Congé gëtt vum Staat iwwerholl.

Déi drëtt Mesure, wou de Staat hei à charge geet, betrëfft eis Betriber. D'Regierung huet Rekordzommen deblockéiert, fir der Wirtschaft erëm op d'Been ze hëllefen, dat notament mam Stabilitéitpak a mam Plan de relance „Neistart Lëtzebuerg“. Do dernieft gouf d'Mutualité des employeurs entlaascht, andeems d'CNS d'Käschte fir d'Indemnitéit vu Salariéen am Krankeschäin iwwerholl huet.

Normalerweis bezilt den Employeur de Salarié weider a kritt da vun der Mutualitéit 80 % vum Salaire rembourséiert. Fir den Impakt op d'Employeuren an der aktueller Situatioun esou kleng wéi méiglech ze halen, iwwerhëlt de Staat während enger Zäit 100 % vun dese Käschten. Déi 20 %, déi normalerweis vun den Employeuren gedroe ginn, dat sinn zirka 30 Milliounen, wäerten déi nächst dräi Joer iwwert de Kotisationsstaux un d'Mutualité des employeurs zréckgoen. Den Taux gëtt dofir vun 1,85 % op 1,90 % erhéicht. Dat ass e gesonde Mëttelwee, deen et den Employeuren erlaabt, sech ze erblösen.

Eist Land kann houfreg sinn op säi staarke Sozialsystem an dorobber, dass mir virun dëser Kris gesond Finanzen haten, déi eis et erméiglechen, de Leit an de Betriber ënnert d'Äerm ze gräifen. Elo gëllt et, weider zesummenzehalen, dës Kris ze iwwerwannen an derfir ze suergen, dass dat geschwënn erëm jidderen op sengen eegene Bee ka stoen.

Ech ginn den Accord vu menger Fraktioun zu dësem Projet a soen lech Merci fir d'Opmierksamkeet.

■ **Plusieurs voix.** - Très bien!

■ **M. Fernand Etgen, Président.** - Merci villmools, Madamm Hartmann. An ech ginn d'Wuert weider un den honorabelen Här Carlo Back. Här Back, Dir hutt d'Wuert.

■ **M. Carlo Back (déi gréng).** - Här President, Kolleeginnen a Kollegen, ech wëll ufänke mat engem Merci un de Rapporteur vun dësem Projet de loi. U sech huet en dat meescht gesot. A wéi gesot, ech wëll op e puer Saachen awer agoen, e puer Reflexiounen maachen, mee zum Inhalt, mengen ech, vum Projet de loi ass alles gesot ginn. Den Här Spautz huet och nach eng Rei Remarque gemaach, deenen ech mech och kann uschléissen.

Fir d'éischt stellen ech fest, dass et eis wierklech hei zegutt koom, dass d'CNS iwwert déi noutwendeg Logistik verfüügt, fir eeben dës Operatiounen an där Quantitéit och - de Rapporteur huet dat jo och hei detailléiert - schnell, effikass an novollzéibar ze realiséieren.

Dann d'Pandemie, déi huet och gewisen, dass et utile ass, dass eis CNS, also d'Gesondheetskeess - wéi gesot, de Rapporteur huet dat gesot -, gesond ass, jo, mee virun allem grouss ass, grouss Reserven huet. Ech mengen, dat war ronderëm eng Milliard Euro, ier d'Kris ugefaang huet. Dëst, do sollt een awer och nach eng Kéier drun erënneren, ass virun allem erméiglecht ginn duerch eng effikass Gestéioun - de Rapporteur seet: „Mir sinn net mat der Strenz gefuer“, eppes wat ganz essenziell ass, mengen ech -, an duerch eng ganz positiv Demografie: Mir hu ganz vill Leit, déi schaffen, par rapport zu deenen, déi net schaffen, wou also de Bäitrag méi kleng ass. Wéi gesot, dat ass och ganz, ganz wichteg ze soen.

An da virun allem, virun allem, mengen ech, muss een awer erëm eng Kéier betounen, dass de Staat awer bis zu maximal 40 % kontribuéiert un de järelechen Ausgabe vun der Gesondheetskeess. 40 % vun engem Budget, vun Ausgaben, déi sech iwwer zwou Milliarde belafen, dat, mengen ech, gesitt Der direkt, dat si ganz grouss Montanten. An do gesäit een och nach eng Kéier, do soll een och wierklech drop insistéieren, dass mer e Sozialstaat hunn, dee wierklech deen Numm och verdéngt.

Mee opgrond vun där aktueller Situatioun kann ee wuel dovun ausgoen, dass effektiv nach zousätzlech Käschten op d'CNS duerkommen, well, wéi gesot, d'Konte sinn hei opgehalen ginn um 31.10., an déi wäerten net onbedéngt all duerch dese Projet de loi ofgedeckt ginn. Spéitstens wann d'Pandemie komplett ënner Kontroll ass, muss et also zu engem neie Kassesturz kommen.

Fir Enn 2021 rechent d'CNS mat enger Reserv vu 24,4 %, mee dat bleift opgrond vun der aktueller Situatioun natierlech immens onsécher. Dofir nach eng Kéier, do ass och d'Virsicht ugesot.

Mee zum Schluss wëll ech awer hei déi gutt Zesummenaarbecht a Synergie ervirsträichen, déi onkomplizéiert - wann ech dat och kann esou soen - Zesummenaarbecht ervirsträichen, déi vun der Sozialpartner mam Staat hei praktizéiert gouf. De Rapporteur huet et gesot, et war kloer net alles an den Attributiounen vun der CNS, mee d'CNS huet gesot: Mir iwwerhuelen dat. Natierlech och mat der Hoffnung, wéi gesot, dass se déi Suen erëmkréichen, wat jo och elo hei mat dësem Projet de loi geschitt. An dës Solidaritéit ass nach méi wéi néideg an der Zukunft. Dës Pandemie ass nach net eriwuer a mir brauchen dës Solidaritéit nach an der nächster Zukunft.

Ech soen dem Rapporteur nach eng Kéier villmools Merci. Ech soen lech Merci fir d'Nolauschteren an ech ginn och den Accord vun der grénger Fraktioun.

■ **M. Fernand Etgen, Président.** - Merci villmools, Här Back. An d'Wuert ass elo fir den honorabelen Här Jeff Engelen.

■ **M. Jeff Engelen (ADR).** - Merci, Här President. Ech wëll fir unzefänken dem Här Mars Di Bartolomeo en häerzleche Merci soe fir säi schrëftlechen a mëndleche Rapport. Dat meescht ass gesot ginn. Ech mengen, dat hei si Mesuren, wéi d'Covidkris ugaangen ass, mat deene mer direkt reagéieren konnten, an op der Plaz hu mer kënnen profitéieren bei der CNS vun där Erfahrung an där Logistik, déi si haten. An ech mengen, dat koom den Assuréeen an deenen, déi et beträff hat, zegutt.

An ech mengen, et ass ganz kloer, dass dat säi Geld kascht huet, mee et ass jo och elo kloer, an dat hu mer ëmmer op der Chambertribün gesot, dass och déi Sue mussen vun der Staatskeess un d'Gesondheetskeess rembourséiert ginn. Well et ka jo net sinn, dass d'Assuréeen herno mussen fir aner Saachen opkommen, déi si net verschélt hunn.

An deem Sënn begrëisse mir, dass mer dat rembourseren, an ech bréngen den Accord vum ADR zu dësem Gesetz.

Merci.

■ **M. Fernand Kartheiser (ADR).** - Très bien!

■ **M. Fernand Etgen, Président.** - Merci villmools, Här Engelen. An da ginn ech d'Wuert weider un den honorabelen Här Marc Baum. Här Baum, Dir hutt d'Wuert.

■ **M. Marc Baum (déi Lénk).** - Merci, Här President. Mir wäerten dat heite Gesetz natierlech och matstëmmen. Eng ganz Rëtsch Virriedner hunn et scho gesot: D'CNS ass kuerzfristeg a relativ onbürokratesch, a kierzester Zäit agesprongen, fir Käschten ze iwwerhuelen, déi net onbedéngt an hirem Core-business vu Käschten iwwerhuele leien.

Mir hunn alt erëm eng Kéier gesinn, dass d'CNS als staarke Pilier vun eiseffentleche Gesondheetsystem eng immens Wichtegkeet huet an och eng immens Reaktivitéit huet, fir kënnen op Noutsituatiounen ze reagéieren.

Et ass och gesot ginn, et ass souwuel de Salarié gehollef gi mat deene kuerzfristige Mesuren, mat verschiddenen Initiative wéi dem Congé pour raisons familiales, déi och ernimmt gi sinn, awer, an dat därer mer net vergiessen, och den Employeuren ass ganz kuerzfristeg an onbürokratesch gehollef ginn, deenen

Employeuren, déi, wann ech d'Press richtig liesen, elo sech awer erëm eng Hellewull beschwéieren iwwer Gesetzter oder eng Gesetzespraxis, déi zënter iwwer 30 Joer hei zu Lëtzebuerg existéiert, nämlech datt all zwee Joer de Mindestloun adaptéiert gëtt. Also och déi Employeure konnte profitéiere vun eiseffentleche Gesondheetssystem. Och dat muss een heiansdo rappeléieren, och wann et elo richtig ass, datt de Staat agräift an de Staat dorop hiwierkt, fir déi Fraisen, déi d'CNS virgestreckt huet, ze rembourseieren.

E leschte Gedanken ass, wat d'Zukunft vun der Gesondheetskeess ugeet a vum Finanzement vun der Gesondheetskeess: Ech mengen, datt mer net derlaanschkommen, no der Covidkris - also mëttelfristeg - eis Gedanken ze maachen iwwert d'Leesch-tunge vun der CNS, déi, mengen ech - wéi hei och scho gesot ginn ass -, richtegerweis mussen ausgebaut ginn an Zukunft, fir eise Gesondheetssystem nach méi performant ze maachen. A mir mussen dann och driwwer diskutéiere kënnen, wéi mer nach vläicht aner Finanzéierungsquellen erschléissen, déi am Moment nach onerschloss bleiwen, fir genau déi Leeschtungen am Interessi vum lëtzebuer-gesche Gesondheetssystem kënnen ze garantéieren.

Merci.

■ **M. Fernand Etgen, Président.**- Merci, Här Marc Baum. A leschten ageschriwwene Riedner ass den honorabelen Här Sven Clement. Här Clement, Dir hutt d'Wuert.

■ **M. Sven Clement (Piraten).**- Merci, Här President. Léif Kollegeinnen a Kollegen, ech mengen, eis ass alleguete bewosst, datt dëst Gesetz e wichtegt Puzzlestück ass, fir d'Zukunft vun eisem Sozialsystem op d'mannst mëttelfristeg ofzesécheren. An ech schléisse mech als Éischt emol de Mercien un de Rapporteur u fir säin ausféierleche Rapport, souwuel schrëftlech wéi och mëndlech. Mee ech schléisse mech awer och de Mercien un d'CNS un, déi hei wierklech exemplaresch gewisen huet, firwat een e staarke Sozialsystem brauch a firwat et wichteg ass, datt mer net onbeduerft dorunner seeë ginn.

Et ass sécherlech esou, datt d'CNS hei a Virleeschtung gaangen ass an duerfir zu Recht - an dat gouf jo och gesot - déi Suen hei zrëckkritt. Et dierf net op Käschte vun den Assuréë goen, fir eppes opzekommen, wat net vun hinne verscholt ass. Bon, wann een dee Gedankegang weiderspënn, da kënnt een op eemol op ganz komesch Gedanken. Duerfir bleiwen ech einfach dobäi an ech soen: Et ass wichteg, datt déi Kris hei net einfach nëmmen um Réck vun Einzelnen ausgedroe gëtt, mee datt d'Solidargemeinschaft, déi mer sinn, derfir opkënn.

A wann ech dobäi sinn, da kënnt mer awer an de Kapp, datt dat heite jo als Éischt emol den Employéë gehollef huet, zweetens den Employeuren, fir d'Leit an der Aarbecht ze halen, well et ass ëmmer besser, Aarbecht ze finanzéiere wéi Chômage ze finanzéieren. Mee eng ganz Rëtsch Leit sinn trotzdeem ze kuerz komm, an dat sinn nämlech déi, déi net onbedéngt vun engem Krankeschäi konnte profitéiere respektiv déi och do Limitten hunn, an dat sinn natierlech eis Independanten, dat sinn natierlech eng ganz Rëtsch Patronen aus Betriber, déi deelweis hu missen zoumaachen, déi also während enger Fermeture forcement och net kënnen am Krankeschäi sinn.

Deementspriedend hoffen ech, an ech hat dat mat enger Motioun probéiert heibannen, datt mer déi Hëllefspäck, déi ënnerwee sinn, déi d'Regierung scho vollmundesch annoncéiert huet, datt mer déi dann awer elo och zäitno behandelen, datt mer déi zäitno och hei zum Vott kréien, well et vergeet, mengen ech, keen Dag, wou sech net déi eenzel Patronen d'Fro stellen, ob et nach esou ka weidergoen oder net. An dat huet zwar mat deem heite Projet, wou d'CNS ausdrëcklech nach eng Kéier eng wierklech gutt Aarbecht geleescht huet, net direkt eppes ze dinn, mee et ass awer e Symptom vun engem grouse Malaise. A mir sollten eis heibannen deene Symptomer net verschléissen an derfir suergen, datt mer ganz séier all den Employéen an den Employeuren hëllef, datt et hei net zu enger grouser Sozialkatastroph kënnt.

Ech soen lech Merci.

■ **M. Marc Goergen (Piraten).**- Ganz gutt!

■ **M. Fernand Etgen, Président.**- Merci villmools, Här Clement. D'Regierung huet d'Wuert: de Sozialminister, den Här Romain Schneider.

Prise de position du Gouvernement

■ **M. Romain Schneider, Ministre de la Sécurité sociale.**- Merci, Här President. Merci och engersäits dem Rapporteur fir säi schrëftlechen a virun allem och säi mëndleche Rapport. Mee merci virun allem och de Riedner hei, déi, mengen ech, en ligne vun deem, wat hie gesot huet, drop agaange sinn, wat grad d'Wichtigkeet ass vun dëser ... An ech nennen et elo net de Kassesturz. Ech war zwar selwer deen, deen deen Term lancéiert hat, mee ech mengen éischter, datt dat hei eng Bedeelegung vum Staat

un de Covidmesuren ass, déi eeben iwwerholl goufe säitens vun der CNS, wat net direkt hir Haaptaufgab war. Kassesturz ass ëmmer eppes Negatives, dofir mengen ech, sollte mer an Zukunft och vun enger Bedeelegung vum Staat un de Covidmesur schwätzen.

Et ass awer gewosst, an do sinn d'Riedner all drop agaangen, datt mer dësen Exercice sécher och nach mussen eng zweete Kéier maachen, fir d'Dekonten ze maachen. Hei ass nämlech keen Dekont, hei ass eng Situatioun, déi sech op de Moment baséiert. Déi baséiert sech zwar e bësse méi wäit wéi op den 31. Oktober. All déi Zuelen, déi de Rapporteur genannt huet, si schonn definitiv Zuele fir de 24. November, dee mer kënnen rechnen, souwuel wat d'Leit, d'Beneficiairë vum Congé pour raisons familiales betrëfft, wéi doriwwer eraus och de Congé pour soutien familial, wéi awer och, an do ass jo definitiv d'Virstrecke säitens vun der Gesondheetskeess vum éischten Dag un, vum Krankgeld. Dat sinn definitiv Zuelen, déi effektiv konnte bis de 24. November elo scho chiffriert ginn.

Mir gesinn also, datt mer relativ no eigentlech bei deem sinn, wat och wierklech gebraucht gouf a wat virgestreckt gouf, well mir kenne jo och déi zwou Haaptaktiounen, déi am Prinzip gemaach goufen a virgestreckt goufe vun der CNS: Engersäits de Congé pour raisons familiales, deen ass awer vill méi kleng fir de Moment. D'Schoule sinn op, d'Crèche sinn op, vun do aus ass dee Volet vill méi kleng ginn. An op där anerer Säit de Congé pour soutien familiale, dat ass iwwerdeem e kleng Volet, hei schwätze mer an der éischter Phas vu 54 Leit, do si mer bei enger Charge vu manner wéi enger Millioun, souguer de Moment ëm déi 600.000 Euro. Also et ass eng Saach, déi de Moment previsibel ass, déi een effektiv och ka konkret mat arechnen. Ech géif awer och dovun profitéieren - an et gouf hei scho gesot vu ville Riedner, déi sinn drop agaangen, déi eenzel Fraktiounen souguer -, fir op déi wichteg an déi richtig Roll, déi hei d'Sozialpartner gespillt hunn, anzegoen.

Hei hu mer ganz einfach eng séier Léisung fonnt. Hei hu mer net nëmmen e Sozialdialog gehat, nee, mir hunn Decisiounen geholl ënner Partner, eng grouss Solidaritéit gewisen. An der Regierung engersäits de Sozialminister zesumme mam Finanzminister. Och hei muss ee soen, datt mer e ganz séiert Zesummeschaffen haten. Mir Allenzwee waren an de Quadripartitten am Fréijoer an am Hierscht, fir transparent ze weisen, wat géif geschéien, wat géif lafen a wéi och herno den Dekont respektiv dëse Projet an engem Gesetzesprojet géif ofgewéckelt ginn. Déi 386 Milliounen, déi, mengen ech, de Mëtteg - esou wéi ech héieren hunn - d'Chamber wäert stëmmen, dat sinn am Ganzen, dat wësst Der, eng 400 Milliounen, vun deene mer 14 Milliounen ofzée weinst enger Participatioun vun der CNS, vun enger Rei Saachen, déi vun hinnen iwwerholl gi sinn, sief dat zum Deel Infrastrukturen oder Material, déi direkt eigentlech och an hire Kompetenzberäich erafalen, wéi och gewosst ass, datt aner Moosnamen, wéi zum Beispill verschidden Akten, verschidde Prestatiounen och direkt nach eng Kéier iwwerholl goufen am Beräich vun der CNS.

Déi 386 Milliounen, an dat stëmmt effektiv, déi brauche mer och an der CNS. Mir haten, an dat stëmmt, virum Ausbroch vun der Pandemie Reserve vun e bësse méi wéi enger Milliard. Mir stoungen eigentlech relativ gutt do.

Mir hunn och gesot, ganz kloer, datt an deenen nächste Joren d'Gesondheetskeess keng Spuerkeess soll sinn, mee datt do genau soll investéiert ginn an nei Prestatiounen, déi mer virun allem de Famille géife ginn, wou eng Rei Saachen nach in petto leien zënter enger Rei Joren, an datt mer eigentlech och do gewëllt wären, datt all Kéiers, vu Joer zu Joer, de Solde annuel géif erofgoen. Mir haten ëmmer esou gerechent, datt dat eng 100 Milliounen kéinte pro Joer sinn, dann hätt een e gewësse Sputt gehat. Mir mussen awer oppassen, dass mer déi effektiv kontrolléierbar behalen, dës Méidense wéi och d'Recetten. An dat ass e groussen Defi, wou mer eis och d'Wuert ginn hunn an der Quadripartite, datt mer e Groupe de travail asetzen, dee pluriannuel dat Ganzt eng Kéier wäert iwwerkucken, fir och do Sécherheeten a Garantien ze ginn, datt och d'Gesondheetskeess an Zukunft wäert op feste Féiss stoen.

Niewent de Mechanismen ass vläicht nach ganz interessant eriwuerzebréngen, datt grad och d'Fréjoersquadripartite, awer hannendru virun allem d'Hierschtquadripartite nach eng Kéier drop higewisen huet, wat vun enger Rei Riedner scho gesot ginn ass, datt mer Prestatiounen, déi mer eigentlech decidéiert haten 2016, 2017 schonn am Beräich vun den Zänn, am Beräich vun de Brëller, datt mer déi schnellstméiglech mussen ëmsetzen an datt déi och op kee Fall a Fro gestallt ginn elo - grad elo! -, wou och vläicht d'Situatioun e bësse méi ugespaant ass. Doniewent mussen och eng Rei Konventiounen respektiv eng Rei vun Adaptatiounen vun Nomenclaturen elo kommen an dat muss relativ schnell vustattegoen.

An deem Sënn, mengen ech, ass dat heiten e Gesetz, dat elo d'Keese vun der Gesondheetskeess erëm fëllt op een Niveau, dee méi wéi anstänneg ass. Mir hunn et ausgerechent gehat an der Hierschtquadripartite, elo komme mer erëm op Reserve vun 850 Milliounen, gewosst, datt mer elo fir d'éischt emol 200 Milliounen kréien an dann all Kéiers 62 Milliounen iwwert déi nächst dräi Joer verdeelt wäerten an d'Keesen zrëckkommen. Ech mengen, domadder kann och eng Gestoun gemaach ginn, déi ganz rezent (veuillez lire: effikass) ass.

Et ass eng vun den Aufgabe vun der CNS, hei anzesprangen, e soziaalt Netz opzebauen. Ech mengen, hei huet se voll hir Roll gespillt. Mir hunn en anere Volet, mengen ech, wou mer och als CNS nach effektiv mussen Efforte maachen, dat wësse mer och bei der CNS an dat ass och an der Quadripartite a virun allem um Gesondheetsdësch diskutéiert ginn: Dat sinn d'Kontakter tëschent Assuréeen, Prestataireen, awer och der CNS. Hei mussen och Saache verbessert ginn.

Ech mengen, och hei ass nach e grouse Sputt. De Moment gouf sech méi konzentréiert op d'Gestoun virun allem vun dëser schwéierer Pandemiezeit, mee dat anert ass sécher net vergiess, an do wäerte mer och kucke mussen, déi Kontakter ze fleggen, ze verbessern an deenen nächste Joren.

Op jidde Fall vun dëser Plaz aus merci jiddwerengem, deen heiru geschafft huet, datt mer kënnen dës Situatioun presentéieren, datt mer virun allem grad an dëser Pandemie och d'Chance haten, datt engersäits, wéi hei scho gesot, d'Salariéen hir Sue konnten zu all Moment kréien, datt also do kee Problem war vu Liquiditéiten, datt op där anerer Säit awer och d'Betriber keng Liquiditéitsschwieregkeeten haten, andeem ee virun allem vum éischten Dag u Krankgeld ausbezuelt huet. Hei war e bëssen eng Win-win-Situatioun fir jiddwereen, an der Optik, datt mer dës schwéier Zäit hei konnten iwwerbrécken.

An deem Sënn soen ech der Chamber e grouse Merci, datt, wéi ech héieren hunn, dëse Projet eng relativ staark Zoustëmmung fënn. An an deem Sënn gi mer eis sécher Rendez-vous, sief et an der Kommissioun oder am Parlament hei, fir nach eng Kéier deen definitiven Dekont da kënnen ze maachen.

Merci bien!

■ **M. Fernand Etgen, Président.**- Merci villmools dem Här Sozialminister Romain Schneider. D'Diskussioun ass elo ofgeschloss.

Mir kommen zur Ofstëmmung iwwert de Projet de loi 7678.

Vote sur l'ensemble du projet de loi 7678 et dis-pense du second vote constitutionnel

Fir d'éischt de Vote électronique fir déi perséinlech Stëmmen.

Duerno maachen ech den Appel nominal fir déi, déi wëllen e Vote par procuration ofginn.

Appel nominal (votes par procuration)

Domadder ass dëse Projet de loi mat 60 Jo-Stëmmen eestëmmeg ugeholl.

Ont voté oui : Mmes Diane Adehm, Nancy Arendt épouse Kemp, MM. Emile Eicher, Félix Eischen (par Mme Nancy Arendt épouse Kemp), Paul Galles, Léon Gloden, Jean-Marie Halsdorf, Mmes Martine Hansen, Françoise Hetto-Gaasch, MM. Aly Kaes, Marc Lies (par Mme Martine Hansen), Georges Mischo, Mme Octavie Modert, M. Laurent Mosar, Mme Viviane Reding, MM. Gilles Roth, Jean-Paul-Schaaf, Marc Spautz, Serge Wilmes, Claude Wiseler et Michel Wolter ;

MM. Guy Arendt, André Bauler, Gilles Baum, Mme Simone Beissel, MM. Frank Colabianchi, Fernand Etgen, Gusty Graas, Max Hahn, Mme Carole Hartmann, MM. Pim Knaff, Claude Lamberty et Mme Lydie Polfer ;

Mme Simone Asselborn-Bintz, M. Dan Biancalana, Mmes Tess Burton, Francine Closener, MM. Yves Cruchten, Mars Di Bartolomeo, Georges Engel, Claude Haagen, Mmes Cécile Hemmen et Lydia Mutsch ;

Mme Semiray Ahmedova, MM. Carlo Back, François Benoy, Mmes Djuna Bernard, Stéphanie Empain, Chantal Gary, M. Marc Hansen, Mme Josée Lorsché et M. Charles Margue ;

MM. Jeff Engelen, Fernand Kartheiser, Fred Keup (par M. Jeff Engelen) et Roy Reding ;

MM. Sven Clement et Marc Goergen ;

MM. Marc Baum et David Wagner.

Freit d'Chamber d'Dispens vum zweete Vote constitutionnel?

(Assentiment)

Et ass also esou decidéiert.

9. 7442 - Projet de loi portant modification de la loi modifiée du 10 août 1991 sur la profession d'avocat aux fins de transposition de :

1° la directive (UE) 2016/1919 du Parlement européen et du Conseil du 26 octobre 2016 concernant l'aide juridictionnelle pour les suspects et les personnes poursuivies dans le cadre des procédures pénales et pour les personnes dont la remise est demandée dans le cadre des procédures relatives au mandat d'arrêt européen ;

2° certaines dispositions de la directive 2012/29/UE du Parlement européen et du Conseil du 25 octobre 2012 établissant des normes minimales concernant les droits, le soutien et la protection des victimes de la criminalité et remplaçant la décision-cadre 2001/220/JAI du Conseil

Mir kommen elo zum Projet de loi 7442, eng Transposition vun zwou europäeschen Direktiven an nationalaalt Recht. An ech géif direkt d'Wuert un de Rapporteur vun dësem Projet de loi ginn, den honorabelen Här Charles Margue. Här Margue, Dir hutt d'Wuert.

Rapport de la Commission de la Justice

■ **M. Charles Margue (déi gréng), rapporteur.**- Merci, Här President. Kollegen a Kollegeinnen, ech presentéieren lech elo de Mëtteg e Rapport iwwert de Gesetzesprojet 7442 iwwert d'Ausweidung vum Recht op Assistance judiciaire am penale Beräich an am Kader vun de Prozedure vun engem Mandat d'arrêt européen. D'Ännerungen, déi mer haut zum Vott stellen, ginn aus zwou EU-Direktiven ervir, wéi de President et schonn ernimmt huet.

Wat ass am Fong d'Assistance judiciaire? E puer Wuert fir unzefänken: Firwat ass dë wichteg? Am franséischsproochege Raum och bekannt als Aide juridique oder Aide juridictionnelle, ass et an engem Rechtsstaat e weesentlecht Instrument, fir den Zougang zur Justiz fir all Bierger wierklech ze garantéieren. Bierger, déi sech selwer keen Affekot kënnen leeschte respektiv d'Fraisen, déi mat enger Justizaktioun verbonne sinn, net kënnen droen, déi hunn e Recht op Assistance judiciaire. De Conseil de l'ordre vum Barreau an der Stad huet d'Missioun, déi Assistance judiciaire ze organiséieren, dat ass virun enger Rei Joren esou gereegelt ginn.

Mee ëm wéi eng Fraise geet et dann, wann ee vun Assistance judiciaire schwätzt? Ech huelen e puer Beispiller aus dem Artikel 8 vum modifizéierte Règlement grand-ducal vum September 1995 ervir. Do geet et ëm den Enregistrement, d'Timberen, déi een do muss bezuelen, et geet natierlech ëm d'Honorairé vun den Affekoten - ech mengen, dat ass am meeschte bekannt oder gëtt dorënner verstanen -, mee et falen och Frais en u vun den Dierwiechter, Honorairé bei den Notairen, da gëtt et Taxen ze bezuelen, wann Der Zeie rufft, an da gëtt et ganz oft Iwwersetzungsfraisen an och Frais de déplacement. Dat heescht, et geet wäit iwwert d'Onkäschten eraus, déi een engem Affekot just misst bezuelen.

Bon, fir Assistance judiciaire ze kréien, ass d'Konditioun natierlech ëmmer déi, dass d'Person muss nowiesen, dass se net iwwert déi finanziell Mëttele verfüügt. Si muss dat kënnen nowiesen, dat steet am Artikel 1 vum selwechte Règlement.

Zum Inhalt elo vum Projet de loi: Et geet ëm d'Émsetzung vun Dispositiounen aus zwou Direktiven. Déi éischt ass d'(UE) 2016/1919 vum Europaparlament a vum Conseil vum Oktober 2016 « concernant l'aide juridictionnelle pour les suspects, les personnes poursuivies dans le cadre de procédures pénales et pour les personnes dont la remise est demandée dans le cadre des procédures relatives au mandat d'arrêt européen ». Et sinn also net déi lokal Affären, ëm déi et sech handelt, mee wa Leit aus dem Ausland ... wa mer eng international Affär hunn.

An zweetens gëtt et verschidden Dispositiounen aus der Direktiv 2012/29/UE vum Europaparlament a vum Conseil vum Oktober 2012, « établissant des normes minimales concernant les droits, le soutien et la protection des victimes de la criminalité et remplaçant la décision-cadre » vum JAI vun 2001 Nummer 220.

E puer Wuert op Franséisch, ëm wat déi Direktiv geet: « Elle vise à garantir aux suspects, aux personnes poursuivies dans le cadre de procédures pénales, ainsi qu'aux personnes dont la remise est demandée de bénéficier de l'assistance d'un avocat rémunéré par les États membres, indifféremment de leur statut juridique, de leur citoyenneté ou de leur nationalité. Ils doivent bénéficier du droit d'accès à un avocat en vertu de la directive 2013/48/UE, ne pas y avoir renoncé, et être soit privés de liberté, soit tenus d'être assistés par un avocat conformément au droit de l'Union ou au droit national, soit tenus d'assister à une mesure d'enquête ou de collecte de preuves ou autorisés à y assister. Ces mesures concernent au moins les séances d'identification des suspects, les confrontations et les reconstitutions de scènes de crimes. »